

SYMBOL

Notat Søren Hald 2021

Kilde: . Åsta Østmoe Kostveit: Kors i kake, skurd i tre, s. 52-, 1997

Sirkelen

I europeisk tradisjon går sirkelen som vern mot onde makter over 5000 år tilbake. Sirkelen brukt som vern i førindustriell tid i Norge finner man primært på lagga kar og mindre skrin. Tradisjonen kan ifølge Lilly Weiser-Aall dateres helt tilbake til Osebergfunnet og opp til 1800-tallet med en dateringstyngde på 16-1700-tallet. De fleste av de undersøkte karene i W-AA's undersøkelse har vært knyttet til melkestellet.

I datidens bondesamfunn var melkeprodukt en viktig ernærings- og inntektskilde. Og alt som var betydningsfullt måtte vernes på beste måte mot skadelige påvirkninger, slik som onde makter. Man kan selvfølgelig ikke utelukke at nyere bruk på av sirkelen på melkeredskap, f.eks. på 1800-tallet, kan ha vært ren tradisjon og dekor uten bevissthet om sirkelsymbolet sin opprinnelige betydning.

Seksbladrosen

Er kjent i Norge fra eldre jernalder. Er mye brukt under lagga trekar ofte med en sirkel rundt. Trolig ment som et vern mot onde makter eller som lykkebringende symbol, når man finner den på melke-, melkar, drikkekanner o.l. (s. 58).